

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

VERSIE januari 2018

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Overeenkomst ter gebruik van de meldcode	4
I. Route bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling	9
Stap 1: In kaart brengen van signalen.....	10
Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding.....	11
Stap 3: Gesprek met de ouder (en indien mogelijk met het kind).....	13
Stap 4: Weeg aard en ernst van het huiselijk geweld of kindermishandeling en bij twijfel altijd raadplegen van Veilig Thuis.....	13
Stap 5: Beslissen: zelf hulp organiseren of melden.....	15
II. Route bij signalen van mogelijk geweld- of zedendelict door een collega jegens een kind	18
Stap 1A: Signaleren.....	19
Stap 1B: Direct melding doen van vermoeden van geweld- of zedendelict jegens een kind bij directie.....	20
Stap 2: In overleg treden met vertrouwensinspecteur.....	21
Stap 3: Aangifte doen.....	22
Stap 4: Handelen naar aanleiding van het onderzoek van de politie.....	23
Stap 5: Nazorg bieden en evalueren.....	24
III. Route bij signalen van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling	26
Stap 1: In kaart brengen van signalen.....	27
Stap 2: Melden van het gedrag.....	27
Stap 3: Beoordelen ernst van het gedrag.....	28
Stap 4: Maatregelen nemen.....	29
Stap 5: Handelen.....	30
Stap 6: Nazorg bieden en evalueren.....	31
V. Sociale kaart Zuid-Holland	32

Inleiding

Het kunnen signaleren van kindermishandeling is een belangrijke competentie waarover iedere pedagogisch medewerker dient te beschikken.

Daarnaast is een wettelijke meldplicht ingevoerd voor een vermoeden van een geweld- of zedendelict jegens een kind door een collega. Dit betekent dat de leidinggevende wettelijk verplicht is om contact op te nemen met een vertrouwensinspecteur als over aanwijzingen beschikt wordt dat een collega een geweld of zedendelict begaat of heeft begaan en een kind hiervan het slachtoffer is.

Deze meldcode is bedoeld voor iedereen die werkzaam is binnen de kinderopvang branche. De meldcode geeft via een stappenplan aan hoe te handelen

- wanneer er signalen zijn die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling.
- Daarnaast bevat deze meldcode een route hoe te handelen bij signalen van mogelijk geweld- of zedendelict door een collega
- en een route hoe te handelen wanneer er sprake is van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

Elke stap binnen de routes wordt afzonderlijk uitgebreid toegelicht.

Bron: Brancheorganisatie Kinderopvang, juli 2013

Overeenkomst ter gebruik van de meldcode

Hiermee verbinden Tubbie Kinderopvang en haar medewerkers zich tot het volgen van het stappenplan indien er signalen en zorgen zijn die kunnen duiden op kindermishandeling en/ of huiselijk geweld.

Het bevoegd gezag van Tubbie kinderopvang

Overwegende:

- dat Tubbie kinderopvang verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van de dienstverlening aan zijn kinderen en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van dienstverlening aan kinderen die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat Tubbie kinderopvang een meldcode wenst vast te stellen, zodat de beroepskrachten die binnen Tubbie kinderopvang werkzaam zijn weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat Tubbie kinderopvang in deze meldcode ook vastlegt op welke wijze zij de beroepskrachten bij deze stappen ondersteunt;
- dat van de beroepskrachten die werkzaam zijn bij Tubbie kinderopvang op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met kinderen attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen;
- dat onder huiselijk geweld wordt verstaan: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen ouderenmishandeling, eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking (meisjesbesnijdenis);
- Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex)partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten.
- dat onder kindermishandeling wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking;

In aanmerking nemende:

- ▷ het Besluit vaststelling minimumeisen verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling;
- ▷ de Wet maatschappelijke ondersteuning;
- ▷ de Wet op de jeugdzorg;
- ▷ de Wet bescherming persoonsgegevens;
- ▷ de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen;
- ▷ Beleidsregels kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen;
- ▷ Wijzigingswet kinderopvang 2013;
- ▷ Wet klachtrecht cliënten zorgsector;
- ▷ het privacyreglement van MIK kinderopvang;

Stelt het volgende vast binnen de kinderopvangorganisatie:

- ▷ Route bij signalen huiselijk geweld en kindermishandeling;
- ▷ Route bij signalen van mogelijk geweld- of zedendelict door een collega;
- ▷ Route bij signalen seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

Tevens neemt de kinderopvangorganisatie de verantwoordelijkheden op zich voor het scheppen van randvoorwaarden voor een veilig werk- en meldklimaat
Ook zorgt Tubbie kinderopvang dat de sociale kaart toegankelijk is voor de beroepskrachten.

Handtekening houder/directie Tubbie Kinderopvang

A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping, fluid strokes that form an abstract, somewhat triangular shape pointing downwards.

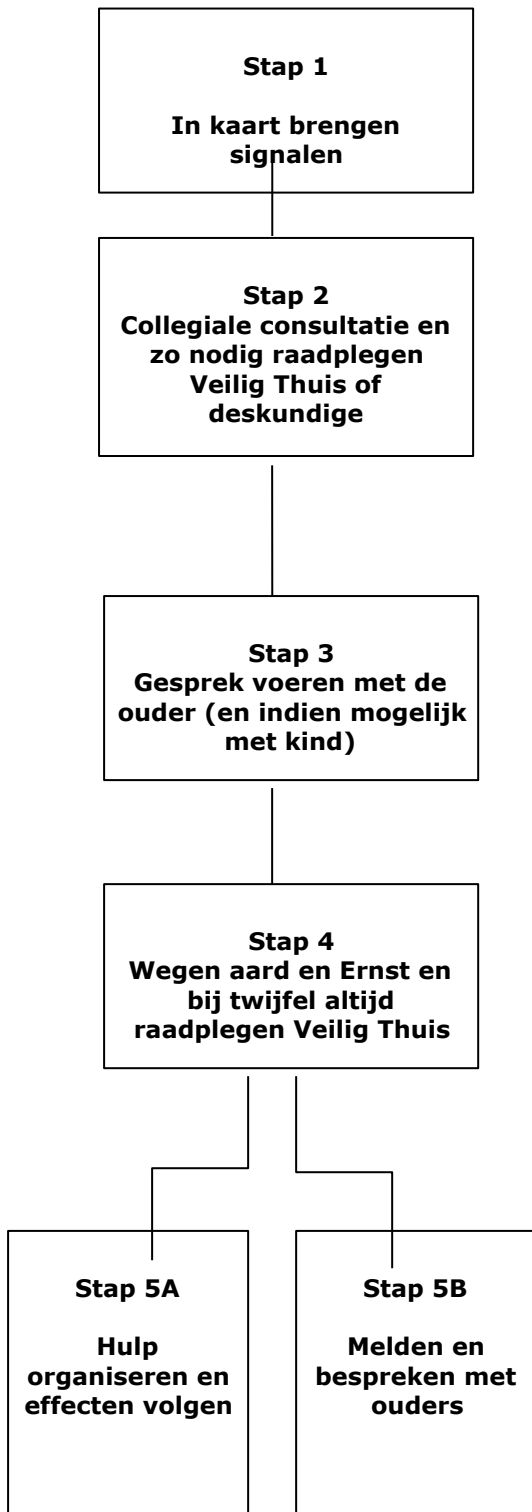
Definities

Kinderopvang	Verzamelnaam voor kinderdagopvang, buitenschoolse opvang, peuterspeelzaalwerk en gastouderopvang.
Houder	Degene aan wie de onderneming als bedoeld in de Handelsregisterwet 2007 toebehoort.
Directie	Daar waar in deze meldcode directie staat, kan ook gelezen worden directeur/lid managementteam.
Leidinggevende	De persoon binnen Tubbie Kinderopvang die leiding geeft aan een of meer beroepskrachten.
Beroepskracht	De beroepskracht die binnen Tubbie Kinderopvang werkzaam is en die in dit verband aan kinderen zorg, begeleiding of een andere wijze van ondersteuning biedt. Hieronder vallen in ieder geval de pedagogisch medewerker en gastouder ² , (flexwerker, pedagoog, leidinggevende, bemiddelingsmedewerker, vrijwilliger ³ , directie).
Vrijwilliger	Degene die structureel al dan niet tegen een vrijwilligersvergoeding op regelmatige, niet incidentele basis werkzaam is bij Tubbie Kinderopvang en is belast met verzorging, opvoeding en bijdrage aan ontwikkeling van kinderen
Ouders / verzorgers	De volwassenen of volwassene die verantwoordelijk zijn / is voor de zorg en opvoeding van het kind; ouder(s), verzorger(s), voogd.

³ Een vrijwilliger is geen pedagogisch medewerker. In deze meldcode kan in sommige gevallen ook vrijwilliger gelezen worden volgens de opgestelde definitie.

	Daar waar ouders geschreven wordt, wordt ook verzorgers of ouder / verzorger bedoeld.
Vraagouder	De ouder die zijn kind naar de opvang brengt.
Veilig Thuis	Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling
Vertrouwensinspecteur	Een vertrouwensinspecteur is werkzaam bij de Inspectie van het Onderwijs. De vertrouwensinspecteur heeft geheimhoudingsplicht en is bij wet uitgezonderd van het doen van aangifte. Voor de kinderopvang is de vertrouwensinspecteur als deskundige aangewezen door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Een directeur van een kinderopvangorganisatie is verplicht om bij een vermoeden van een zeden- of geweldsdelict door een werknemer (met taken belast persoon) de vertrouwensinspecteur te raadplegen
(Zeden) politie	De enige plek waar aangifte kan worden gedaan van een geweld- of zedenmisdrijf. Politie onderzoekt een vermoeden en doet aan waarheidsvinding.
Volwassen huisgenoot	De volwassen huisgeno(o)t(en) van de gastouder die mogelijk in contact kom(t)(en) met de kinderen die worden opgevangen in het huis van de gastouder.
Hij	Waar gesproken wordt over hij kan zowel hij als zij van toepassing zijn.

I. Route bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

De pedagogisch medewerker:

- ▷ observeert kinderen en ouders;
- ▷ bespreekt signalen met locatiemanager⁴;
- ▷ deelt de zorg met ouders;
- ▷ registreert.

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen Veilig Thuis of een deskundige m.b.t. letselduiding

Het locatietoehoofd:

- ▷ consulteert;
- ▷ interne en externe collega's;
- ▷ het Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding;
- ▷ eventueel andere organisaties;
- ▷ bespreekt uitkomsten consultaties met ouders;
- ▷ registreert.

Stap 3: Gesprek voeren met de ouder (e.v.t. met het kind)

Het locatietoehoofd:

- ▷ deelt de zorg met ouders;
- ▷ bespreekt indien mogelijk met het kind;
- ▷ registreert.

Stap 4: Wegen aard en ernst het huiselijk geweld of kindermishandeling; bij twijfel altijd raadplegen van Veilig Thuis

Het locatietoehoofd:

- ▷ weegt het risico, de aard en ernst;
- ▷ vraagt bij twijfel altijd Veilig Thuis hierover een advies te geven;
- ▷ registreert.

Stap 5a: Hulp organiseren en effecten volgen

Het locatietoehoofd:

- ▷ bespreekt de zorgen met ouders;
- ▷ organiseert hulp door ouders en kind door te verwijzen;
- ▷ monitort of ouder en kind hulp krijgen;
- ▷ volgt het kind;
- ▷ registreert.

Stap 5b: Melden en bespreken met ouders

Het locatietoehoofd:

- ▷ meldt het vermoeden bij het Veilig Thuis;
- ▷ sluit bij de melding aan bij feiten en gebeurtenissen;
- ▷ overlegt met Veilig Thuis over acties na de melding;
- ▷ monitort of ouder en kind hulp krijgen;
- ▷ volgt het kind;
- ▷ registreert.

⁴ Daar waar locatiemanager staat kan ook bemiddelingsmedewerker gelezen worden. Deze zet de stappen altijd in overleg met het hoofd.

Route bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

De pedagogisch medewerker brengt de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of juist ontkrachten in kaart en legt deze vast. De pedagogisch medewerker legt ook de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen.

Bij vroegsignalering worden signalen gezien die duiden op een zorgelijke of mogelijk bedreigde ontwikkeling. Zelden zullen deze signalen direct duidelijkheid geven over de oorzaak zoals huiselijk geweld of kindermishandeling. Het is daarom verstandig uit te gaan van de signalen die de pedagogisch medewerker bij het kind of in de interactie tussen ouder en kind waarneemt.

- Ga in deze fase een gesprek aan met de ouder tijdens breng- en haalmomenten, tijdens het oudergesprek of op een ander gepland moment. Hierbij gaat het vooral om het benoemen van feitelijkheden en zaken die opvallen.
- Observeer het kind in de groep en de ouder met het kind tijdens contactmomenten.
- Verzamel alle signalen. Hierdoor wordt het duidelijker welke zorgen er zijn en of deze zorgen gegrond zijn.
- Vraag het locatietoehoofd om te helpen bij het onderbouwen van de signalen.
- Registreer alles goed. Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen dienen schriftelijk te worden vastgelegd.
- Laat gespreksverslagen door betrokkenen ondertekenen.
- Leg een apart kinddossier aan.

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding

De pedagogisch medewerker bespreekt de signalen met het locatiehoofd. Het wordt aanbevolen om advies aan het Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding te vragen. Dit is een taak voor het locatiehoofd.

Intern consult

- Stel de manager opvang/leidinggevende op de hoogte van de signalen en de stappen die je wilt gaan zetten.
- Bespreek de signalen met het hoofd en maak afspraken over eventuele ondersteuning.
- Vraag eventueel ondersteuning bij de manager kwaliteit over de naleving van de procedure (Meldcode) en de informatieverstrekking naar de externe deskundigen.

Consult bij Veilig Thuis of deskundige op het gebied van letselduiding

- Vraag, indien je ook maar enige twijfel hebt over de oorzaak van de situatie en/of eventuele mogelijke onveiligheid bij het kind, advies bij Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding. Veilig Thuis kan een eerste weging maken of het terecht is dat er zorgen zijn over deze situatie en of er mogelijk sprake kan zijn van huiselijk geweld of kindermishandeling.
- Betrek eventueel een deskundige op het gebied van letselduiding erbij ter duiding van letsels waarbij een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling speelt.

Zorgvuldig handelen vereist dat het locatiehoofd of bemiddelingsmedewerker bij elk vermoeden nagaat of hij advies vraagt bij het Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding.

Consult bij zorgadviesteam

Voor het bespreken in het zorgadviesteam wordt een intakegesprek met de ouders en/of locatiemanager door het maatschappelijk werk of een ander lid van het zorgadviesteam gevoerd. Door de ouder continu te betrekken en in overleg te treden, is de kans groter dat de ouder gemotiveerd is om de situatie te verbeteren en/of hulp te aanvaarden.

- Vraag schriftelijke toestemming aan de ouder om het kind 'open' (niet anoniem) te bespreken in het zorgadviesteam en met andere externe deskundigen. Indien het locatiehoofd in het contact transparant en integer is, is de kans groot dat over deze zaken een open gesprek mogelijk is.

Vraag eventueel advies aan het Veilig Thuis of het zorgadviesteam over het gesprek met de ouder. In de meeste gevallen wordt toestemming door de ouder gegeven.

Indien de ouder weigert, is dit een zorgelijk signaal en moet het worden meegenomen in de weging (stap 4).

Het kind kan overigens anoniem worden besproken wanneer de ouder geen toestemming heeft gegeven, maar dit verdient niet de voorkeur vanwege de eventuele vervolgacties.

Noodsituaties

Bij signalen die wijzen op acuut en zodanig ernstig geweld dat het kind of een gezinslid onmiddellijk moet worden beschermd, kan meteen contact worden opgenomen met Veilig Thuis. Veilig Thuis maakt dan een inschatting van de ernst van de situatie. Voor noodsituaties is Veilig Thuis 24 uur per dag bereikbaar. In zeer ernstig dreigende situaties kan het Veilig Thuis een melding overdragen aan de Raad voor de Kinderbescherming. Bijvoorbeeld als een kind met verwondingen naar het ziekenhuis moet en de ouders willen het niet meegeven of weghalen uit het ziekenhuis. In een dergelijke situatie kan er heel snel een voorlopige ondertoezichtstelling worden gevraagd zodat de ouders (tijdelijk) het gezag niet hebben over hun kind.

In noodsituaties kan overigens ook contact gezocht worden met de crisisdienst van Bureau Jeugdzorg en/of de politie gevraagd worden om hulp te bieden.

Het is belangrijk om alles goed te registreren. Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen dienen schriftelijk te worden vastgelegd.

Stap 3: Gesprek met de ouder (en indien mogelijk met het kind)

Het locatiehoofd bespreekt de signalen met de ouders, en indien mogelijk met het kind. Er kan ook gekozen worden om het gesprek door de pedagogisch medewerker te laten voeren, samen met het locatiehoofd. Ook kan tijdens de voorbereiding ondersteuning worden gevraagd aan Veilig Thuis.a

Voor het gesprek met de ouders (en eventueel het kind) kunnen de volgende stappen worden gevolgd:

- Leg de ouders (en eventueel het kind) het doel uit van het gesprek.
- Beschrijf de feiten die zijn vastgesteld en de waarnemingen die zijn gedaan, geef daarbij geen waardeoordeel of eigen interpretatie.
- Nodig de ouders uit om een reactie hierop te geven.
- Kom pas na deze reactie zo nodig en zo mogelijk met een interpretatie van hetgeen er is gezien, gehoord en/of waargenomen.
- Leg het gesprek vast en laat het indien mogelijk ondertekenen door alle betrokkenen.

In de meeste gevallen is het onduidelijk wat de oorzaken zijn van de signalen. Door ouders te informeren en informatie uit te wisselen over de ontwikkeling van hun kind, kunnen zorgen verduidelijkt, ontkracht of bekrachtigd worden.

- Nodig de ouders expliciet uit tot het geven van hun mening en vraag door over kindgerelateerde onderwerpen in de thuissituatie. Herkent de ouder de situatie? Hoe gedraagt het kind zich thuis? Hoe reageren de ouders daarop? Hoe gaat het opvoeden thuis? Hoe reageert het kind hierop? Hoe is de ontwikkeling van het kind tot nu toe verlopen? Wat vinden de ouders daarvan? Hoe ervaren de ouders de opvoeding en hun rol als ouders?

Indien de ouders de zorgen herkennen, kan een begin worden gemaakt met het onderzoeken van kansen en oplossingen. Ouders moeten vaak eerst gemotiveerd worden zodat de zorgen over hun kind gedeeld kunnen worden. Het helpt dan om ouders meer informatie te geven over de ontwikkeling van het kind en de effecten voor het kind in de huidige situatie. Vraag als ouders niet te motiveren zijn en de zorgen blijven ontkennen Veilig Thuis om advies en overweeg een melding.

Indien besloten wordt om ook met het kind zelf te spreken, is het van belang dat het kind zich veilig genoeg voelt om het gesprek te voeren.

- Maak de afweging of het in het belang van het kind zelf is om dit gesprek te voeren.
- Vraag hierover eventueel advies bij Veilig Thuis.
- Beloof tijdens een dergelijk gesprek nooit geheimhouding, maar geef wel aan dat de signalen serieus afgewogen zullen worden.
- Ondervraag het kind niet maar geef het de ruimte om zijn verhaal te vertellen.

Het is belangrijk om alles goed te registreren. Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen dienen schriftelijk te worden vastgelegd.

Stap 4: Weeg aard en ernst van het huiselijk geweld of kindermishandeling en bij twijfel altijd raadplegen van Veilig Thuis

Het locatiehoofd weegt op basis van de signalen, van het (extern) ingewonnen advies en van het gesprek met de ouders het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling al dan niet in overleg met leidinggevende. Daarnaast wordt de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling gewogen. Ook moet er altijd overwogen worden of er naar de politie moet worden gegaan. Tenslotte zijn kindermishandeling en huiselijk geweld strafbare feiten.

Voor de weging is het van belang dat het locatiehoofd in het dossier de signalen, de gesprekken en de stappen beschrijft en vastlegt die al gezet zijn.

Daarnaast zijn voor de weging de volgende factoren van belang:

- de leeftijd van het slachtoffer
- de aard van het geweld
- de mate van afhankelijkheid
- de duur van het geweld
- de verwachting over de schade die wordt aangericht
- de mate van isolement waarin het geweld zich afspeelt

Een weging is altijd persoonlijk, er zijn geen vaste richtlijnen voor. Omdat elke situatie uniek is, is hier geen standaard voor. Wanneer twijfel blijft bestaan over een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling, is het verplicht om Veilig Thuis te raadplegen.

Veilig Thuis kan helpen een risicotaxatie uit te voeren en kan helpen bepalen of het verstandig is zelf hulp te organiseren of een melding te doen. Dit is ook van toepassing als het om mogelijk eengerelateerd geweld gaat. Zo mogelijk kan ook het Landelijk Expertise Centrum Eengerelateerd Geweld (LEC EGG) van de politie om advies worden gevraagd.

Op pagina 32 staat een algemeen overzicht van websites en adressen van instanties en organisaties waar de pedagogisch medewerker terecht kan voor ondersteuning en advies.

Het is belangrijk om alles goed te registreren. Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen dienen schriftelijk te worden vastgelegd.

Stap 5: Beslissen: zelf hulp organiseren of melden

Stap 5a: Hulp organiseren en effecten volgen

Als op basis van de afweging in stap 4 genoeg gronden zijn dat het kind en zijn gezin redelijkerwijs *voldoende* tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling beschermd kunnen worden:

- *bespreek* met de ouders;
- *organiseer* dan de noodzakelijke hulp;
- *volg* de effecten van deze hulp en
- *doe* alsnog een *melding* als er signalen zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt, of opnieuw begint.

Dit is de verantwoordelijkheid van het locatiehoofd al dan niet in overleg met de leidinggevende en/of directie.

- Bespreek met de ouders de verder te nemen stappen voor hulpverlening voor het kind en/of de ouders. Hierbij is het belangrijk om informatie te geven over de hulpverlenende instanties en of er hiervoor een indicatie nodig is van bijvoorbeeld Bureau Jeugdzorg. De ouders kunnen op deze manier worden doorverwezen.
- Informeer bij de ouders en de instantie of de ouders ook daadwerkelijk naar de verwijzende instantie zijn gegaan.
- Maak in het eigen team afspraken maken over de begeleidings- en zorgbehoeften van het kind en leg dit vast.
- Bespreek de uitkomst van deze teambespreking met de ouders besproken.
- Leg de gesprekken vast en laat indien mogelijk ouders het gespreksverslag ondertekenen.

Indien er voor een van voorgaande stappen ondersteuning nodig is, dan kan dit gevraagd worden bij Veilig Thuis, CJG of zorgadviesteam.

Het is belangrijk om alles goed te registreren. Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen dienen schriftelijk te worden vastgelegd.

Stap 5b: Melden en bespreken met ouders

Kan het kind of kunnen de ouders *niet voldoende* tegen het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling beschermd worden, of *is er twijfel* of de kinderopvangorganisatie hiertegen voldoende bescherming kan bieden:

- *meld* het vermoeden bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en;
- *sluit* bij de melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef duidelijk aan indien de informatie die gemeld wordt (ook) van anderen afkomstig is;
- *overleg* bij de melding met het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling wat er *na* de melding, binnen de grenzen van de gebruikelijke werkzaamheden, *gedaan kan worden om* het kind, de ouders en mogelijke gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen;
- *Monitor hierbij of ouder en kind hulp krijgen;*
- Registreer.

Dit is de verantwoordelijkheid van het locatiehoofd al dan niet in overleg met de manager opvang, en/of directie.

Besprek de melding vooraf met de ouders. Leg uit waarom de kinderopvangorganisatie van plan is deze melding te gaan doen en wat het doel daarvan is. Blijf in het gesprek bij de feiten en constatering en voorkom interpretaties of waardeoordelen.

- Vraag de ouders uitdrukkelijk om een reactie.
- In geval van bezwaren van de ouders, overleg op welke wijze er tegemoet kan worden gekomen aan deze bezwaren en leg dit in het document vast.
- Is dat niet mogelijk, weeg de bezwaren dan af tegen de noodzaak om het kind, de ouders en/of mogelijke gezinsleden te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. Betrek in alle afwegingen de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om het kind, de ouders en/of mogelijke gezinsleden door het doen van een melding daartegen te beschermen.

Van contacten met de ouders over de melding kan worden afgezien:

- als de veiligheid van het kind, één van de ouders, die van de pedagogisch medewerker en/of die van een ander in het geding is; of
- als er goede redenen zijn om te veronderstellen dat de ouders daardoor het contact met de Tubbie Kinderopvang zal verbreken.

Indien na enige periode onvoldoende verbetering zichtbaar is, is het van belang opnieuw contact op te nemen met Veilig Thuis en eventueel opnieuw een melding te doen. Veilig Thuis adviseert, indien nodig, meerdere keren contact op te nemen indien er onvoldoende verbetering of verslechtering te zien is.

Inspanningen na de melding

Een melding is geen eindpunt. Als Tubbie Kinderopvang een melding doet, geeft het stappenplan daarom aan dat het locatiehoofd in zijn contact met Veilig Thuis ook bespreekt wat hij zelf, na zijn melding, binnen de grenzen van zijn gebruikelijke taakuitoefening kan doen om het kind of zijn gezinsleden te beschermen en te ondersteunen. Dit is uitdrukkelijk in stap 5 bij de melding opgenomen om duidelijk te maken dat de betrokkenheid van de pedagogisch medewerker bij het kind en ouders en mogelijke gezinsleden na de melding niet ophoudt. Van hem wordt verwacht dat hij, naar de mate van zijn mogelijkheden, het kind blijft ondersteunen en beschermen. Uiteraard gebeurt dit in overleg met Veilig Thuis om zo tot een gemeenschappelijke aanpak te komen.

Veilig Thuis houdt degene die de melding heeft gedaan op de hoogte van de uitkomsten van het onderzoek en van de acties die in gang worden gezet.

Wanneer er sprake is van (een vermoeden van) kindermishandeling in de thuissituatie van één van de kinderen kan dit ook impact hebben op de (andere) pedagogisch medewerkers en andere kinderen. Het is belangrijk dat locatiemanager hier aandacht aan besteedt, bijvoorbeeld in het teamoverleg.

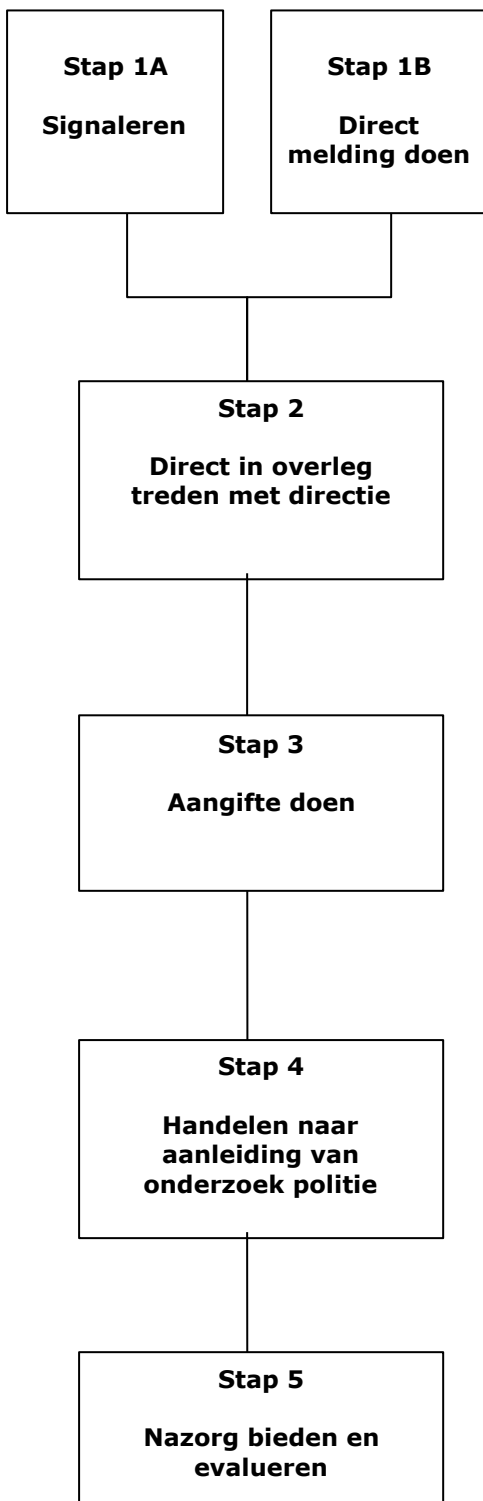
Interne evaluatie

De Meldcode vormt een onderdeel van het kwaliteitssysteem en is in de plan- en control cyclus ervan opgenomen. Indien nodig worden verbeteringen in afspraken en/of procedures aangebracht.

Geanonimiseerde gegevens met betrekking tot het vermoeden van kindermishandeling worden geregistreerd. Deze gegevens worden in het archief Tubbie Kinderopvang bewaard.

Het is belangrijk om alles goed te registreren. Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen dienen schriftelijk te worden vastgelegd.

II. Route bij signalen van mogelijk geweld- of zedendelict door een collega jegens een kind

Stap 1A: Signaleren . De beroepskracht:

- ▷ observeert;
- ▷ registreert.

Stap 1B: Direct Melding doen bij Locatiehoofd. De beroepskracht:

- ▷ is verplicht het vermoeden van een geweld- of zedendelict door een collega jegens een kind direct bij het locatiehoofd te melden.

Stap 2: In overleg treden met vertrouwensinspecteur

Het locatiehoofd:

- ▷ Moet direct contact leggen de directie (overlegplicht) indien hij aanwijzingen heeft dat een collega een geweld- of zedendelict begaat of heeft begaan jegens een kind;
- ▷ Krijgt advies van directie (wel/geen aangifte);
- ▷ registreert.

Stap 3: Aangifte doen. Het locatiehoofd:

- ▷ Is verplicht bij redelijk vermoeden aangifte te doen bij de politie (aangifteplicht);
- ▷ Stelt de pedagogisch medewerker in ieder geval voor de duur van het onderzoek op non-actief
- ▷ legt een draaiboek aan;
- ▷ raadpleegt Veilig Thuis /of GGD;
- ▷ regelt ondersteuning van kind en ouders;
- ▷ volgt het ingestelde onderzoek van de politie;
- ▷ registreert.

Stap 4: Handelen n.a.v. onderzoek politie. Het locatiehoofd:

- ▷ rehabiliteert;
- ▷ geeft waarschuwing af;
- ▷ neemt arbeidsrechtelijke maatregelen⁵;
- ▷ registreert.

Stap 5: Nazorg bieden en evalueren. De directie/leidinggevende:

- ▷ biedt nazorg voor ouders en kinderen;
- ▷ biedt nazorg pedagogisch medewerkers;
- ▷ organiseert ouderavonden;
- ▷ verwijst door naar externe hulp;
- ▷ evalueert de procedures;
- ▷ registreert.

Algemene toelichting

De meldplicht betekent dat het locatiehoofd wettelijk verplicht is om contact op te nemen met de directie als op welke wijze dan ook over aanwijzingen beschikt wordt dat een collega een geweld- of zedendelict begaat of heeft begaan en een kind is hiervan het slachtoffer. De meldplicht geldt ook voor werknemers. Werknemers zijn verplicht om bij een reëel vermoeden dat een collega zich schuldig maakt aan een mogelijk geweld- of zedendelict jegens een kind dit meteen te melden bij de directie.

Melding door een medewerker over het locatiehoofd zelf

Indien de medewerker aanwijzingen heeft dat het locatiehoofd zelf een geweld- of zedendelict begaat (of heeft begaan) en een kind hiervan het slachtoffer is dan is de medewerker verplicht tot het doen van aangifte bij de politie.

Hij/zij kan hierover in overleg treden met de directie. De directie kan de medewerker begeleiden bij het doen van aangifte.

Melding door een ouder over een medewerker of leidinggevende

Indien een ouder aanwijzingen heeft dat een medewerker of leidinggevende zelf een geweld- of zedendelict begaat (of heeft begaan) en een kind hiervan het slachtoffer is dan kan de ouder contact opnemen met de directie van

het Onderwijs. Hiernaast heeft de ouder de (reguliere) rechtsplicht om bij een redelijk vermoeden van een strafbaar feit aangifte te doen bij de politie.

Route bij signalen van mogelijk geweld- of zedendelict door een collega jegens een kind

Stap 1A: Signaleren

De pedagogisch medewerker heeft een vermoeden of een signaal opgevangen of een ander laat doorschemeren dat er iets niet goed zit in de relatie tussen het kind en een collega werkzaam binnen de kinderopvangorganisatie. Onder collega wordt volstaan de directeur, leidinggevende, pedagogisch medewerker of vrijwilliger volgens de definitie in de definitielijst van deze meldcode.

Niet in alle gevallen waarin pedagogisch medewerkers menen dat er niet goed met kinderen wordt omgegaan door een collega, is er sprake van een mogelijk geweld- of zedendelict. Desondanks mag niet aan deze signalen voorbij worden gegaan en zal onderzocht moeten worden wat er bij het kind wordt signaleerd.

De pedagogisch medewerker dient altijd direct de directie op de hoogte te stellen van zijn twijfels en niet zelf een afweging te maken.

Vermoedens zijn er in uiteenlopende gradaties. Als de pedagogisch medewerker zich met een dergelijk vermoeden (over een collega) geconfronteerd ziet, moeten de volgende acties ondernomen worden:

- Registreer dat wat is waargenomen.
- Leg het signaal direct neer bij de directie (stap 1B van deze route).

Van belang is om betreffende signalen goed te registreren en te beschrijven.

Stap 1B: Direct melding doen van vermoeden van geweld- of zedendelict jegens een kind bij directie

Wanneer een pedagogisch medewerker vermoedt dat een collega binnen de kinderopvangorganisatie zich schuldig maakt aan kindermishandeling moet de pedagogisch medewerker dit direct melden bij de directie.

In het stappenplan wordt er van uitgegaan dat een pedagogisch medewerker een mogelijk vermoeden van kindermishandeling door een collega direct meldt bij de directie. In de praktijk kunnen ook de volgende personen deze melding van vermoeden van kindermishandeling door een collega doen:

a. Melding door het kind

Als de melding van een geweld- of zedendelict afkomstig is van een kind, is opvang en steun voor het kind het eerste aandachtspunt. De pedagogisch medewerker bij wie het slachtoffer de klacht meldt, is verplicht dit meteen te melden bij de directie. Deze laat weten discreet te zullen handelen, maar belooft geen geheimhouding aan het kind. De directie treedt direct (onverwijld) in contact met Veilig Thuis zo nodig worden anderen ingeschakeld voor hulp. De ouders van het betrokken kind worden geïnformeerd. Aan de ouders wordt eveneens opvang en steun geboden. Het waarborgen van het gevoel van veiligheid van het kind is uitgangspunt van dit handelen.

b. Melding door de ouder

Als de melding van de ouders komt, zal deze melding altijd serieus genomen worden. Feiten en constatering zullen bij ouders nagevraagd worden. De pedagogisch medewerker geeft de melding direct (onverwijld) door aan de directie. De ouder kan bij een redelijk vermoeden ook zelf contact opnemen met een vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs.

c. Melding door derden

Als de melding van derden komt, dient uitgezocht te worden over welke informatie deze persoon/ personen precies beschikt/beschikken en waar deze informatie op is gebaseerd. De pedagogisch medewerker geeft de melding onverwijld door aan de directie. De directie is verplicht om in overleg te treden met een vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs (zie stap 2 van deze route)

Melding over leidinggevende

Wanneer de melding van toepassing is op de leidinggevende dient door de constaterende pedagogisch medewerker direct de directie te worden ingeschakeld.

Melding over de directie

Een bijzondere situatie betreft het geval dat de klacht het gedrag van de directie zelf betreft. Het gaat hierbij immers om de situatie waarin het niet meer mogelijk is om hogerop melding te doen. In dat geval is de constaterende pedagogisch medewerker verplicht om aangifte te doen bij de politie.

Deze stap dient zorgvuldig geregistreerd te worden.

Stap 2: In overleg treden met vertrouwensinspecteur

De directie is verplicht om direct in overleg te treden met een vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs.

De vertrouwensinspecteur gaat samen met de directie na of er een redelijk vermoeden bestaat en adviseert de directeur over aangifte.

Wanneer er geen sprake is van een redelijk vermoeden, is nader onderzoek redelijkerwijs niet aan de orde. De directie zal in gesprek gaan met betrokkenen om de mogelijk verstoorde werkhouding te herstellen. Indien de uitkomst is dat er een redelijk vermoeden bestaat dat er sprake is van een gewelds- of zedendelict dan heeft de directie een aangifteplicht. De kinderen worden dan direct afgeschermd van de betrokken pedagogisch medewerker door deze op non-actief te stellen of te schorsen. De directie deelt dit mee aan alle betrokkenen. Zie hiervoor ook de volgende stap in deze route.

De directie is verantwoordelijk voor de registratie in deze stap.

Stap 3: Aangifte doen

Indien na het overleg met de vertrouwensinspecteur blijkt dat er een redelijk vermoeden bestaat dat er sprake is van een geweld- of zedendelict, dan heeft de directie een meldplicht.

Als deze stap wordt gezet, is er vanzelfsprekend nog steeds geen sprake van 'schuld' van de pedagogisch medewerker over wie het vermoeden is geuit: 'beschuldigd' staat niet gelijk aan schuldig.

In geval van een reëel vermoeden

- Doet de directie aangifte bij de (zeden)politie;
- Neemt de directie de volgende maatregelen:
 - a. Stelt de pedagogisch medewerker in ieder geval voor de duur van het onderzoek op non-actief⁶.
 - b. Het aanleggen van een draaiboek.
 - c. Raadplegen Veilig Thuis en/of lokale GGD.
 - d. Het regelen van opvang van kind(eren) en ouders.

a. Stelt de pedagogisch medewerker in ieder geval voor de duur van het onderzoek op non-actief

In geval van een reëel vermoeden van een mogelijk geweld- of zedenmisdrijf, wordt de betreffende betrokken persoon in ieder geval voor de duur van het onderzoek op non-actief gesteld.

b Draaiboek aanleggen

De directie, of degene die in opdracht van de directie met deze taak belast is, draagt zorg voor een zorgvuldige procedure en legt een draaiboek aan.

c. Raadplegen Veilig Thuis en/of GGD

Veilig Thuis kan de kinderopvangorganisatie adviseren en ondersteuning bieden. Ook de GGD kan worden geraadpleegd. Voor adressen van de lokale GGD zie de sociale kaart in deze meldcode (onderdeel V).

d. Het regelen van opvang voor kind(eren) en ouders

- Voor de ondersteuning voor het kind en de ouders kan een beroep worden gedaan op een instelling als de GGD of Veilig Thuis. (Het calamiteitenteam van) GGD is gespecialiseerd in het begeleiden van organisaties bij calamiteiten. In overleg met ouders en GGD en/of Veilig Thuis, wordt bezien of de opvang bij MIK kan worden gecontinueerd dan wel dat er een andere oplossing moet worden geboden.
- Tubbie Kinderopvang informeert ouders over de mogelijkheid aangifte te doen bij de politie.
- De directie houdt contact, toont betrokkenheid en informeert de ouders regelmatig over de voortgang van het onderzoek en andere zaken die voor de ouders van belang zijn.
- De ouders van de overige kinderen moeten geïnformeerd worden. Er kan gekozen worden om kinderen elders onder te brengen. Veilig Thuis kan worden ingeschakeld voor advies hoe bijvoorbeeld te handelen met de eigen kinderen van de beroepskracht.

Na het doen van aangifte stelt de politie in de regel een onderzoek in. De politie voert gesprekken met alle betrokkenen. Het initiatief voor het instellen van een onderzoek ligt bij de politie. De directie dient het onderzoek van de politie te volgen en zelf geen stappen te ondernemen die indruisen tegen de bewijslast van de politie.

Stap 4: Handelen naar aanleiding van het onderzoek van de politie

Het onderzoek van de politie kan leiden tot verschillende uitkomsten. Afhankelijk van deze uitkomsten heeft de directeur of leidinggevende verschillende mogelijkheden om te handelen.

- a. Rehabilitatie van pedagogisch medewerker;
- b. Waarschuwing afgeven;
- c. Arbeidsrechtelijke maatregelen.

a. Rehabilitatie pedagogisch medewerker

De politie kan op grond van het verrichte onderzoek constateren dat er geen aanleiding is om aan te nemen dat sprake is van een geweld- of zedendelict. De betrokken pedagogisch medewerker, die voor de duur van het onderzoek geschorst of op non-actief was gesteld, wordt door de directeur van de organisatie in zijn functie in ere hersteld. In een dergelijke situatie moeten het belang van de pedagogisch medewerker en het algemeen belang worden afgewogen en zou het bijvoorbeeld wenselijk kunnen zijn de betreffende pedagogisch medewerker binnen de kinderopvangorganisatie over te plaatsen.

Indien na het onderzoek van de politie blijkt dat er een klacht is ingediend op valse gronden, kan de directeur de betrokken pedagogisch medewerker een rehabilitatietraject aanbieden. De directeur kan dan tevens maatregelen nemen tegen degene, die valselyk een beschuldiging heeft geuit. Dit kan variëren van de eis dat excuses worden aangeboden, tot schorsing of tot verwijdering.

b. Waarschuwing afgeven

De directie kan besluiten tot het geven van een schriftelijke waarschuwing, met de mededeling dat herhaling van het ongewenste gedrag arbeidsrechtelijke gevolgen heeft. Die waarschuwing kan dan worden opgenomen in het personeelsdossier.

c. *Arbeidsrechtelijke maatregelen*

Wanneer de directie constateert dat op grond van het verrichte onderzoek van de politie aanleiding is om aan te nemen dat kindermishandeling heeft plaatsgevonden, neemt de directie maatregelen van arbeidsrechtelijke aard, zoals ontslag wegens een dringende reden op grond van art. 677 en art. 678 boek 7 BW, of ontbinding van de arbeidsovereenkomst via de kantonrechter (art. 685 boek 7 BW).

Alle beslissingen worden zorgvuldig afgewogen en zorgvuldig geregistreerd door de directie.

Stap 5: Nazorg bieden en evalueren

Het is belangrijk om nazorg te bieden aan alle betrokkenen. Ook het evalueren van de genomen stappen is belangrijk om in mogelijke toekomstige situaties adequaat te kunnen handelen.

Nazorg

Nazorg aan betrokken ouders en hun kinderen kan geboden worden door middel van ouderavonden, het uitnodigen van deskundigen daarbij of specifieke doorverwijzing. Tubbie Kinderopvang kan zich hier in laten adviseren door de GGD. Voor de kinderen kan als dit nodig is, of als de ouders van de kinderen dit nodig achten extra hulp worden ingezet.

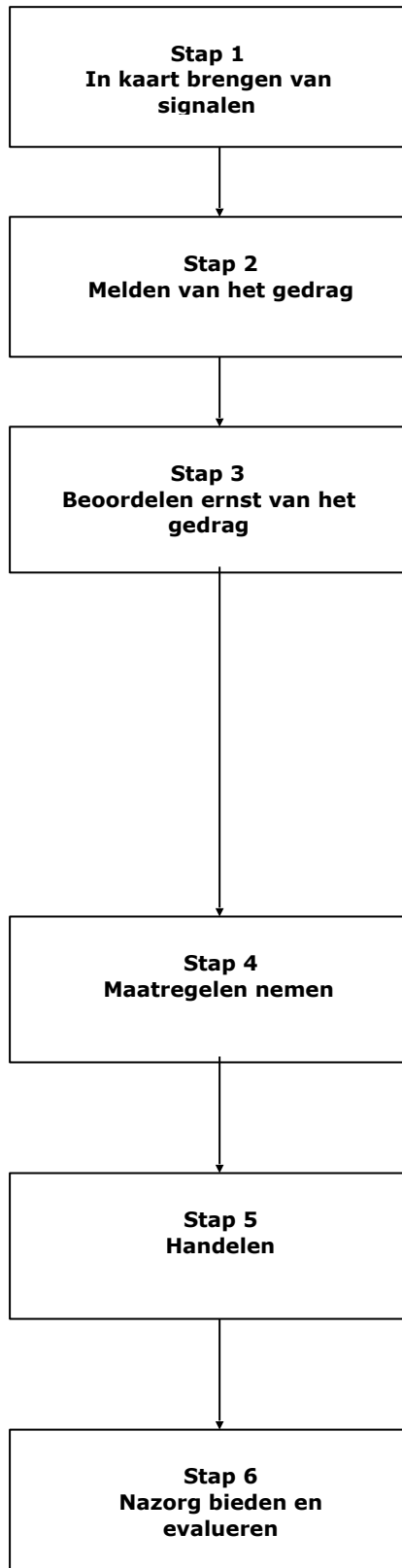
Het is belangrijk om bijzondere aandacht te hebben voor de psychische belasting van de overige pedagogisch medewerkers naar aanleiding van bovenstaand traject. Wanneer er getuigen zijn onder de pedagogisch medewerkers kan met hen apart worden besproken wat nodig is om het gebeurde te verwerken. Bij hen kunnen gevoelens van onmacht, verdriet, schaamte en schuldgevoel een rol spelen. Andere pedagogisch medewerkers kunnen ook kampen met deze gevoelens. Hier kan aandacht aan worden besteed in de teamoverleggen en daar waar nodig ook individueel.

Evalueren

Het is belangrijk het gehele proces en de verschillende stappen te evalueren. Dit is de verantwoordelijkheid van directie.

- De directie evalueert met medewerkers dat wat er gebeurd is en de procedures die zijn gevolgd.
- Zo nodig wordt de zaak doorgesproken met andere betrokkenen.
- Zo nodig worden verbeteringen in afspraken en/of procedures aangebracht.
- Geanonimiseerde gegevens met betrekking tot het vermoeden van kindermishandeling worden geregistreerd. Deze gegevens worden in het dossier van de directie bewaard.
- Blijf alert op signalen. Mogelijk zijn er meer slachtoffers.

III. Route bij signalen van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

De pedagogisch medewerker:

- ▷ observeert;
- ▷ bespreekt signalen met collega's en de leidinggevende;
- ▷ registreert.

Stap 2: Melden van het gedrag bij locatiemanager

De pedagogisch medewerker:

- ▷ meldt het gedrag bij locatiemanager;
- ▷ brengt de ouders van de betrokken kinderen op de hoogte.

Stap 3: Beoordelen ernst van het gedrag

Het locatiehoofd:

- ▷ raadpleegt Veilig Thuis en/of GGD;
- ▷ gaat in gesprek met ouders van zowel het kind dat gedrag vertoont als met de ouders van de kinderen die met het gedrag geconfronteerd worden;
- ▷ taxeert de ernst van het gedrag:
 - ▷ licht seksueel grensoverschrijdend gedrag: bespreken in het team, inschakelen externe hulp niet nodig;
 - ▷ matig seksueel grensoverschrijdend gedrag: waarschuwing, inschakelen hulp;
 - ▷ ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag: direct ingrijpen vereist, maatregelen conform stap 4;
- ▷ registreert in het kinddossier.

Stap 4: Maatregelen nemen

De directie:

- ▷ stelt een intern onderzoek in;
- ▷ schakelt experts in zoals GGD en Veilig Thuis;
- ▷ organiseert zorg voor kinderen en ouders;
- ▷ gaat in gesprek met ouders van kind dat gedrag vertoont én met de ouders van kinderen die geconfronteerd werden met het gedrag over de te nemen maatregelen.

Stap 5: Handelen

De directie:

- ▷ beslist naar aanleiding van het onderzoek over de opvang van het kind dat het gedrag heeft vertoond.

Stap 6: Nazorg bieden en evalueren

De directie:

- ▷ biedt nazorg voor ouders, kinderen en pm's;
- ▷ organiseert ouderavonden;
- ▷ verwijst door naar externe hulp;
- ▷ evalueert de procedures en registreert.

Route bij signalen van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Wanneer er signalen zijn dat een kind of meerdere kinderen seksueel grensoverschrijdend gedrag hebben vertoond en dat een ander kind hier mee geconfronteerd is of slachtoffer van is geworden, is het belangrijk dat deze signalen in kaart worden gebracht en goed geïnterpreteerd worden. Soms zal iets vrij duidelijk zijn aan te merken als ontoelaatbare handeling, maar vaker zal het gaan om minder duidelijke signalen die niet direct te duiden zijn.

Het is belangrijk om deze signalen serieus te nemen. De pedagogisch medewerkers kunnen met elkaar onderzoeken wat zij bij de kinderen merken. Door met collega's te overleggen en van gedachten te wisselen, kan een signaal beter worden beoordeeld. De volgende acties kunnen helpen de signalen te onderbouwen:

- Bespreek de signalen met collega's, het locatiehoofd, of pedagoog.
- Vraag een gesprek aan met het locatiehoofd.

Leg de mogelijke signalen vast in het kinddossier.

Als de pedagogisch medewerker vervolgens twijfelt of concludeert dat er sprake is van seksueel grensoverschrijdend gedrag dan is het belangrijk dit te melden bij de leidinggevende conform stap 2.

Stap 2: Melden van het gedrag

Wanneer de pedagogisch medewerker signalen heeft dat een kind of meerdere kinderen seksueel grensoverschrijdend gedrag hebben vertoond en dat een ander kind hiermee geconfronteerd is of slachtoffer van is geworden, dan is het belangrijk dit te melden bij het locatiehoofd.

De ouders van de kinderen die het gedrag vertonen of ermee zijn geconfronteerd moeten op de hoogte worden gebracht.

Het is belangrijk om alles goed te registreren in een kinddossier. Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen, dienen schriftelijk te worden vastgelegd.

Stap 3: Beoordelen ernst van het gedrag

Het locatiehoofd is in overleg met de manager opvang verantwoordelijk voor een eerste beoordeling van de voorgelegde situatie. Daarbij zal in het algemeen de pedagogisch medewerker die het gedrag heeft gemeld, gehoord worden en eventueel collega's. Ook het Veilig Thuis, CJG, ZAT of de GGD kan hiervoor worden ingeschakeld. Hierbij wordt de ernst van het gedrag bepaald.

Wanneer wordt geconstateerd dat er geen sprake is van leeftijdsadequaat gezond gedrag, wordt gecategoriseerd hoe ernstig het gedrag is. Bij alle vormen van seksueel grensoverschrijdend gedrag dienen de ouders van zowel het kind dat het gedrag vertoont als het kind dat met het gedrag is geconfronteerd, te worden geïnformeerd. Daarnaast dient bij alle vormen gekeken te worden of het seksueel overschrijdende gedrag een signaal is van onderliggende problematiek.

Er kan geconstateerd worden dat er sprake is van:

- licht seksueel grensoverschrijdend gedrag.
- matig seksueel grensoverschrijdend gedrag.
- ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Licht seksueel grensoverschrijdend gedrag kan worden gezien als een noodzakelijke stap om normen en waarden te leren kennen en zal bij veel kinderen op bepaalde momenten in de ontwikkeling voorkomen.

- Begrens dit gedrag en reageer hierop.
- Bespreek het gedrag met ouders.

Matig seksueel grensoverschrijdend gedrag is ontoelaatbaar; het is belangrijk om een duidelijk verbod in te stellen.

- Leg uit aan het kind dat dit gedrag niet mag en waarom dit niet mag.
- Observeer de betrokken kinderen in de groep.
- Blijf met de kinderen communiceren en betrekt ouders er actief bij.

Het locatiehoofd overlegt met het Veilig Thuis, aandachtsfunctionaris of externe hulpverlening of advies noodzakelijk is.

Ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag vereist dat er direct wordt ingegrepen.

- Neen meteen maatregelen die kunnen garanderen dat het gedrag niet meer kan voorvallen.
- Licht de directie in om verdere stappen te kunnen ondernemen, ook omdat de directie eindverantwoordelijk is voor alle interne en externe communicatie.

Bij ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag dient stap 4 te worden ingezet.

Ook voor deze stap geldt, dat alle signalen en stappen goed vastgelegd worden in het kinddossier.

Stap 4: Maatregelen nemen

De directie bepaalt welke maatregelen genomen moeten worden wanneer er sprake is van ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag.

De volgende maatregelen kunnen worden genomen:

- a. Het instellen van een intern onderzoek. Het is belangrijk nauw samen te werken met expertorganisaties zoals het Veilig Thuis, het zorgadviesteam en de GGD. Bij ernstige zaken is het aan te bevelen een onderzoeksteam te vormen waar vertegenwoordigers van de kinderopvangorganisatie en externe deskundigen deel van kunnen uitmaken. Dit onderzoeksteam kan het incident onderzoeken en de directie advies geven hoe te handelen. Het aanleggen van een draaiboek kan structuur bieden bij de uitvoer van het onderzoek.
- b. Het regelen van ondersteuning van het kind en ouders.
- c. Aanbieden van excuses voor falend toezicht/onveilige situatie vanuit de kinderopvang. Hierbij wordt tevens aangegeven dat onderzocht wordt hoe verbeteringen binnen de kinderopvangorganisatie kunnen worden doorgevoerd om mogelijke herhaling te voorkomen.
- d. Aanbieden van opvang en professionele hulp voor alle kinderen en hun ouders die op welke wijze dan ook betrokken zijn geweest bij het grensoverschrijdende seksuele gedrag. Emotionele begeleiding van de direct betrokken ouders is noodzakelijk.
- e. Indien een kind seksueel grensoverschrijdende handelingen heeft uitgevoerd bij een ander kind dan is het belangrijk gesprekken te voeren met beide partijen ouders en gezamenlijk te komen tot oplossingen. Creëer van beide partijen ouders 'bezorgde ouders' en zoek naar een gezamenlijk belang. Tubbie Kinderopvang vertegenwoordigt de belangen van alle kinderen. Dat kan betekenen dat Tubbie Kinderopvang beslissingen neemt die één van beide partijen niet zint. Tubbie Kinderopvang kan tegen het volgende dilemma oplopen: gaat een kind van de kinderopvang af of niet? En is dat op basis van een besluit van Tubbie Kinderopvang of van de ouders (opzeggen plaatsingsovereenkomst)? Belangrijk is de ouders altijd te informeren over de gemaakte keuze en deze te beargumenteren.
- f. Afscherming van het kind dat het grensoverschrijdende gedrag heeft vertoond.

Het locatiehoofd en/of directie draagt zorg voor een zorgvuldige procedure en registreert dit in het betreffende dossier.

Stap 5: Handelen

De beoordeling van het incident en het advies uit het (eventuele) interne onderzoek kunnen leiden tot verschillende uitkomsten. Afhankelijk van deze uitkomsten heeft de directie verschillende mogelijkheden om te handelen richting het kind dat het seksueel grensoverschrijdende gedrag heeft vertoond.

- a. Het kind blijft op de groep;
- b. Het kind gaat naar een andere groep, andere locatie of andere kinderopvangorganisatie;
- c. Het inzetten van hulp;
- d. Melding bij Veilig Thuis.

a. *Het kind blijft op de groep*

Wanneer de directie constateert dat op grond van het verrichte onderzoek geen aanleiding is aan te nemen dat het gedrag zich zal herhalen of dat de aanwezigheid van het kind bedreigend is voor andere kinderen kan, in overleg met betrokken ouders, besloten worden het kind binnen de betreffende groep te laten.

b. *Het kind gaat naar een andere groep of kinderopvangorganisatie*

De directie kan besluiten dat het in het belang is van het kind en/of de kinderen die met het gedrag geconfronteerd zijn, dat het kind naar een geheel andere kinderopvangorganisatie gaat. De directie kan hierin de ouders adviseren en eventueel contact opnemen met een andere kinderopvangorganisatie. Ook kunnen ouders zelf de conclusie trekken dat hun kind naar een andere locatie of kinderopvangorganisatie gaat.

c. *Het inzetten van hulp*

Met advies van Veilig Thuis en in overleg met de ouders kan hulpverlening voor het kind worden ingezet.

d. *Melding bij Veilig Thuis*

De directie doet een melding bij Veilig Thuis. Het gedrag van het kind kan namelijk ook op andere problematiek wijzen.

Stap 6: Nazorg bieden en evalueren

Aanbevolen wordt het medewerkers persoonlijk te informeren. Daarnaast kunnen alle betrokkenen zo spoedig mogelijk over het seksueel overschrijdende gedrag op de hoogte worden gebracht middels een brief of een gezamenlijke (ouder)bijeenkomst. De directeur is verantwoordelijk voor de nazorg en de evaluatie.

Er kan informatie worden gegeven over de concrete maatregelen die getroffen zijn ten aanzien van het kind of de kinderen die met het gedrag geconfronteerd werden. Ook kan aangegeven worden welke concrete maatregelen er ten aanzien van het kind dat het gedrag vertoonde genomen zijn en het verdere verloop van het onderzoek.

Het is belangrijk het gehele proces en de verschillende stappen te evalueren.

- De directie evalueert met pedagogisch medewerkers, locatiemanagers en eventueel andere betrokkenen wat er is gebeurd en de procedures die zijn gevolgd.
- Zo nodig wordt de zaak ook doorgesproken met andere betrokkenen.
- Zo nodig worden verbeteringen in afspraken en/of procedures aangebracht.
- Geanonimiseerde gegevens met betrekking tot het seksueel grensoverschrijdend gedrag worden geregistreerd. Deze gegevens worden in het archief van de manager kwaliteit bewaard.

V. Sociale kaart Zuid-Holland

Landelijke telefoonnummers:

Veilig Thuis 0800-2000

Kindertelefoon 0800-0432

Slachtofferhulp Nederland 0900-0101

NJi Nederlands Jeugd instituut 030-2306544

Landelijk Bureau Stichting De Kindertelefoon

Lucasbolwerk 7

3512 EG UTRECHT

tel: 030 34 104 00 landelijkbureau@kindertelefoon.nl

Kindertelefoon Dagelijks is de kindertelefoon van 14.00 uur tot 20.00 uur te bereiken op 0800 - 04 32 (gratis nummer) of via chat. (www.kindertelefoon.nl) Buiten deze tijden kunt u voor noodgevallen contact opnemen met Sensor: 0900-07 67 (landelijk nummer, 5ct per minuut, www.sensor.nl)

Veilig Thuis

Het landelijk nummer bij vermoedens van kindermishandeling, huiselijk geweld of ouderen mishandeling is: **0800-2000** (gratis). Bellen is veilig.

Als u bovenstaand nummer belt wordt gevraagd uw plaatsnaam in te spreken, u wordt dan doorverbonden met Veilig Thuis in uw regio.

Bureau Jeugdzorg (bezoek aan alle kantoren volgens afspraak) **Bureau Jeugdzorg Rotterdam (Centraal bureau)**

Delftseplein 29

3013 AA Rotterdam

Tel. 010 233 0000

Slachtofferhulp Nederland

Pallas Athenedreef 27
3561 PE Utrecht
Tel. 030-2340116 (niet voor hulpvragen)
Postbus 14208
3508 SH Utrecht
E-mail: info@slachtofferhulp.nl
Website: www.slachtofferhulp.nl
0900-0101 (lokaal tarief)

GGD Jeugdgezondheidszorg**Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond**

Delftseplein 29
3013 AA Rotterdam

Politie Schiedam

telefoonnummer 0900 8844

Raad voor de kindbescherming**Landelijke directie**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Tel. 030 - 888 24 00
Fax 030 - 888 24 25
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Inspectie van het Onderwijs – vertrouwensinspecteurs

0900 – 111 31 11
www.onderwijsinspectie.nl